

โอกาสการค้าไทย-อินเดีย ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19

ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังคงระบาดต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี 2563 จนมาถึงปัจจุบันนี้ มีผู้ติดเชื้อทั่วโลกจำนวน 165,940,872 คน โดยประเทศอินเดียเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อสูงสุดและสูงเป็นอันดับที่สองของโลก โดยมีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวน 26,031,991 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 21 พ.ค. 2564) อินเดียสร้างสถิติมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันสูงทะลุ 400,000 คนต่อวันเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2564 และส่งผลกระทบต่อให้เชื้อแพร่ระบาดไปทั่วโลก เศรษฐกิจอินเดียได้รับผลกระทบมากในช่วงปี 2563 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้อัตราการเติบโตของ GDP หดตัวร้อยละ 7 (ปี 2562 ประเทศอินเดียมีอัตราการเติบโตของ GDP ขยายตัวร้อยละ 5) ตัวเลขคาดการณ์เศรษฐกิจอินเดียในปีงบประมาณ 2564 (สิ้นสุด มี.ค. 2565) เดิมคาดว่า GDP เติบโต โดยจะขยายตัวร้อยละ 11 แต่การกลับมาระบาดของโควิด-19 ในอินเดียอย่างต่อเนื่องเมื่อเดือน เม.ย. 2564 ทางรัฐบาลอินเดียจึงประกาศใช้ทั้งมาตรการล็อกดาวน์และเคอร์ฟิว สนับสนุนให้ประชาชนทำงานจากที่บ้าน (work from home) 100% ในพื้นที่นิวเดลี และปริมณฑลรวมทั้งธุรกิจ โรงงาน ร้านค้าที่ไม่ใช่ร้านของชำ ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล งานที่ต้องรวมคนจำนวนมาก คอมเพล็กซ์ สโมสรคลับ ส่วนร้านอาหารให้มีดีลิเวอรี่อย่างเดียว ไปจนถึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2564 เป็นผลทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของอินเดียหยุดชะงัก และมีการปรับคาดการณ์เศรษฐกิจอินเดีย GDP ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 7

การค้าระหว่างประเทศของไทยและอินเดียในปี 2563 มีมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (หักทอง) ไปยังประเทศอินเดีย มูลค่า 4,902 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 27 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.8 ของการส่งออกทั้งหมด มีสินค้าถูงมีอย่างเท่านั้นที่ขยายตัวร้อยละ 124 (มูลค่าส่งออก 38 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (หักทอง) ในไตรมาส 1 ของปี 2564 กลับมาขยายตัวดี โดยขยายตัวร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มีมูลค่า 1,796 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสินค้าที่ขยายตัว ได้แก่ เม็ดพลาสติก รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ (หักทอง) ประเภทเพชร และถูงมีอย่าง เป็นต้น

จากตัวเลขการส่งออกสะท้อนให้เห็นว่า ตลาดอินเดียเป็นหนึ่งในสิบของตลาดส่งออกหลักของไทย และมีการนำเข้าสินค้าชั้นกลางจากไทยไปเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตหลักตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนในประเทศของรัฐบาลอินเดีย (Made in India) เช่น อุตสาหกรรมพลาสติก ประเทศอินเดียเป็นตลาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลกและเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูง มีเม็ดพลาสติกเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากที่สุด เช่น บรรจุภัณฑ์ ยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง และเครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมรถยนต์ที่เป็นอุตสาหกรรมสำคัญอีกอุตสาหกรรมหนึ่งของอินเดีย โดยสมาคมผู้ผลิตรถยนต์แห่งอินเดีย (Society of India Automobile Manufactures : SIAM) ระบุว่าอุตสาหกรรมยานยนต์ของอินเดีย มีมูลค่าร้อยละ 7 ของ GDP ประเทศ และร้อยละ 22 ของ GDP ภาคอุตสาหกรรม (GDP Manufacturing) มีการจ้างงานทั้งระบบประมาณ 37 ล้านคน

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยและอินเดียมีความสัมพันธ์ด้านการค้าต่อกัน และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างหนักในอินเดีย ประเทศไทยสามารถสร้างโอกาสในการส่งออกไปยัง

ประเทศอินเดียได้มากขึ้น โดยในระยะสั้นควรส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ เช่น ถุงมือยาง หน้ากากอนามัย อุปกรณ์การแพทย์ฉุกเฉิน รวมถึงออกซิเจนเหลว ถังเก็บก๊าซเหลวเย็นยิ่งยวด เครื่องผลิตออกซิเจน เครื่องช่วยหายใจ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นอื่นๆ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างหนักในอินเดีย เนื่องจากอินเดียยังมีความต้องการอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์อยู่มาก แต่กำลังการผลิตของไทยยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดโลก ดังนั้นควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอ สำหรับในระยะกลางและระยะยาว ประเทศไทยควรส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ และอุตสาหกรรมถุงมือยาง ซึ่งในปี 2563 สินค้าถุงมือยางมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 124 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน รวมทั้งประเทศไทยควรสนับสนุนส่งเสริมการผลิตสินค้าชั้นกลาง เพื่อสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลอินเดียที่ผลิตและใช้เองในประเทศ (Made in India) ในกลุ่มอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (IC, PCBA) เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เป็นต้น นอกจากนี้ไทยควรใช้ความได้เปรียบจากการที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์อันดับ 6 ของอินเดีย (อันดับหนึ่งคือประเทศจีน) โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยพิจารณาส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ที่อินเดียพึ่งพานำเข้าจากจีนมากขึ้น หรือเข้าไปร่วมลงทุนกับอินเดียตามนโยบายผลักดันการผลิตในประเทศมากขึ้น ผ่านการเจรจาระหว่างหน่วยงานภาครัฐเพื่อช่วยผลักดันอีกช่องทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามประเทศไทยควรคำนึงถึงมาตรการทางการค้าของอินเดียด้วย เช่น การขึ้นภาษีนำเข้า การให้ขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้ายานยนต์ การควบคุมมาตรฐานสินค้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เพื่อพิจารณาหาช่องทางค้าขายที่เป็นประโยชน์กับประเทศไทยต่อไป (การวิเคราะห์ทั้งหมดข้างต้นอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่ว่าประเทศไทยจะต้องควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี และมีแผนการฉีดวัคซีนให้ทั่วถึงทุกพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงโดยเร็วที่สุดเพื่อจำกัดการแพร่ระบาดของโควิด-19 และสร้างบรรยากาศของกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวกลับมาดำเนินการได้ดังเดิมเหมือนก่อนหน้าการแพร่ระบาดของโควิด-19)

นางสาวชุตินา ชุตินेत्र

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

21 พฤษภาคม 2564